

BESLUITEN

BESLUIT (GBVB) 2017/1252 VAN DE RAAD

van 11 juli 2017

ter ondersteuning van de aanscherping van de chemische veiligheid en beveiliging in Oekraïne in overeenstemming met de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-prolifерatie van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Raad heeft op 12 december 2003 de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens vastgesteld, met in hoofdstuk II een lijst van maatregelen ter bestrijding van deze verspreiding, die zowel binnen de Unie als in derde landen dienen te worden genomen.
- (2) De Unie geeft momenteel actief uitvoering aan die strategie en aan de in hoofdstuk III daarvan genoemde maatregelen, met name door middelen vrij te maken ter ondersteuning van specifieke projecten die worden uitgevoerd door multilaterale instellingen, door aan landen technische bijstand en deskundigheid te verstrekken met betrekking tot een veelheid van non-prolifерatiemaatregelen, en door de rol van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) te bevorderen.
- (3) De VN-Veiligheidsraad heeft op 28 april 2004 Resolutie 1540 (2004) vastgesteld; dit is het eerste internationale instrument dat op geïntegreerde en alomvattende wijze massavernietigingswapens, hun overbrengingsmiddelen en de daarvoor bestemde materialen behandelt. In Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad werden voor alle landen dwingende verplichtingen vastgesteld die erop gericht waren niet-staatelijke actoren te verhinderen en af te schrikken om dergelijke wapens en daarmee verband houdend materiaal te bemachtigen. Door middel van Resolutie 1540 (2004) heeft de VN-Veiligheidsraad ook besloten dat alle staten effectieve maatregelen moeten nemen en handhaven om nationale controles in te stellen ter voorkoming van de proliferatie van nucleaire, chemische of biologische wapens en hun overbrengingsmiddelen, onder meer door adequate controles op hiermee verband houdende materialen in te voeren.
- (4) De universele naleving en de volledige uitvoering van het Verdrag inzake chemische wapens en Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad behoren tot de voornaamste prioriteiten van Oekraïne op het gebied van de non-prolifерatie van massavernietigingswapens, vooral in het kader van zijn niet-permanente lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad in de termijn 2016-2017.
- (5) De associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds ⁽¹⁾ („de associatieovereenkomst”), werd ondertekend op 21 maart en 27 juni 2014. De associatieovereenkomst voorziet onder meer in de versnelde harmonisatie van de Oekraïense wetgeving met de desbetreffende wetgeving van de Unie, ook wat betreft de opheffing van alle belemmeringen voor de volledige uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad. Delen van de associatieovereenkomst worden voorlopig toegepast sinds november 2014 en januari 2016.
- (6) Overeenkomstig het plan van de regering van Oekraïne voor de tenuitvoerlegging van de associatieovereenkomst in de periode 2014-2017 heeft Oekraïne er zich op vastgelegd reglementering op te stellen betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Het kabinet van ministers van Oekraïne heeft ook besloten de chemische veiligheid en beveiliging te verbeteren door het ontwikkelen van wet- en regelgeving inzake de naleving van vereisten voor de veilige omgang met gevaarlijke chemische stoffen en het voorkomen van de illegale handel in gevaarlijke chemische producten.

(¹) Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds (PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3).

- (7) Op 11 en 12 december 2014 heeft de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), met de steun van het Bureau van de VN voor ontwapeningszaken (UNODA), de Oekraïense Unie van Chemici (UCU) en het Internationaal Centrum voor chemische veiligheid en beveiliging (ICCSS — International Centre for Chemical Safety and Security), in Kiev een nationale rondetafelconferentie georganiseerd over de vermogens op het gebied van chemische veiligheid en beveiliging in Oekraïne en de invoering van een geïntegreerd programma voor chemische veiligheid en beveiliging (ICSSP — integrated chemical safety and security programme) in Oekraïne, met inbegrip van het bevorderen van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad. De rondetafelconferentie heeft diverse belanghebbenden uit Oekraïne en internationale partners samengebracht, en het resultaat daarvan kreeg vorm door de goedkeuring van een reeks aanbevelingen.
- (8) Van 24 tot en met 26 februari 2015 heeft in Wenen een bijeenkomst plaatsgevonden van de grootste belanghebbenden en internationale partners over de ontwikkeling van een ICSSP in Oekraïne, met inbegrip van de bevordering van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad. De deelnemers uit Oekraïne bereikten overeenstemming over een routekaart voor het ICSSP.
- (9) In dat kader werden projectvoorstellen opgesteld door het OVSE-secretariaat, in nauwe samenwerking met de bevoegde instanties van Oekraïne, en aan de Unie voorgelegd met het oog op financiering uit de GBVB-begroting.
- (10) Het OVSE-secretariaat moet worden belast met de technische uitvoering van de projecten die moeten worden gerealiseerd in het kader van dit besluit,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Ter bevordering van vrede en veiligheid en van effectief multilateralisme op mondiaal en regionaal niveau streeft de Unie naar:
 - a) het bevorderen van vrede en veiligheid in de buurlanden van de EU, door de bedreiging die uitgaat van de illegale handel in gecontroleerde en toxische chemische stoffen in het OVSE-gebied, met name in Oekraïne, te verminderen;
 - b) het ondersteunen van effectief multilateralisme op regionaal niveau, door de maatregelen van de OVSE ter vergroting van de capaciteit van de bevoegde instanties van Oekraïne om de illegale handel in gecontroleerde toxische chemische stoffen te voorkomen, in overeenstemming met de verplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad te steunen.
2. Ter verwezenlijking van de in lid 1 genoemde doelstellingen treft de Unie de volgende maatregelen:
 - a) verbetering van het regelgevingssysteem inzake chemische veiligheid en beveiliging van Oekraïne;
 - b) oprichting van een Oekraïens nationaal referentiecentrum om gecontroleerde en toxische chemische stoffen te identificeren;
 - c) versterking van de controle op grensoverschrijdende overbrenging van gecontroleerde en toxische chemische stoffen.Een nadere omschrijving van de in de eerste alinea genoemde maatregelen is opgenomen in de bijlage.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid („de hoge vertegenwoordiger”) is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit besluit.
2. De technische uitvoering van de in artikel 1, lid 2, eerste alinea, bedoelde maatregelen wordt toevertrouwd aan het OVSE-secretariaat. Het verricht die taak onder de verantwoordelijkheid van de hoge vertegenwoordiger. De hoge vertegenwoordiger treft daartoe de nodige regelingen met het OVSE-secretariaat.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van de in artikel 1, lid 2, eerste alinea, bedoelde maatregelen bedraagt 1 431 156,90 EUR.
2. Voor het beheer van de uitgaven die met het in lid 1 bedoelde bedrag worden gefinancierd gelden de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.

3. De Commissie ziet erop toe dat de in lid 2 bedoelde uitgaven goed worden beheerd. Zij sluit daartoe een financieringsovereenkomst met het OVSE-secretariaat. In die overeenkomst wordt bepaald dat het OVSE-secretariaat er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in verhouding tot haar omvang.
4. De Commissie streeft ernaar om de in lid 3 bedoelde financieringsovereenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden die zich daarbij voordoen en van de datum van sluiting van de financieringsovereenkomst.

Artikel 4

De hoge vertegenwoordiger brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van de geregelde verslagen die worden opgesteld door het OVSE-secretariaat. Deze verslagen vormen de basis voor de evaluatie door de Raad. De Commissie verstrekt informatie over de financiële aspecten van de in artikel 1, lid 2, eerste alinea, bedoelde maatregelen.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.
2. Dit besluit vervalt 36 maanden na de sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde financieringsovereenkomst of zes maanden na de datum van de vaststelling ervan, indien binnen die periode geen financieringsovereenkomst is gesloten.

Gedaan te Brussel, 11 juli 2017.

Voor de Raad
De voorzitter
T. TÕNISTE

BIJLAGE

Aanscherping van de chemische veiligheid en beveiliging in Oekraïne in overeenstemming met Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties

1. Achtergrond

Het gebruik van chemische wapens, of van chemische stoffen als wapens, door niet-statelijke actoren is een reële bedreiging geworden. Gezien het huidige veiligheidsklimaat vormen de dreigingen en risico's van een onrechtmatig gebruik van chemische stoffen of aanvallen tegen chemische installaties een ernstige bedreiging voor de veiligheid, de gezondheid, de economie en het milieu in Oekraïne. Daarom hebben de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), met de steun van het Bureau van de Verenigde Naties (VN) voor ontwapeningszaken (UNODA), de Oekraïense Unie van chemici (UCU) en het International Centre for Chemical Safety and Security (ICSSS), op 11 en 12 december 2014 in Kiev een nationale rondetafelconferentie georganiseerd over de vermogens op het gebied van chemische veiligheid en beveiliging in Oekraïne en de invoering van een geïntegreerd programma voor chemische veiligheid en beveiliging (ICSSP — integrated chemical safety and security programme) in Oekraïne, met inbegrip van het bevorderen van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad.

Als vervolg daarop heeft van 24 tot en met 26 februari 2015 in Wenen een bijeenkomst plaatsgevonden over de ontwikkeling van een ICSSP in Oekraïne. De nationale deelnemers hebben overeenstemming bereikt over een routekaart voor het ICSSP. In een eerste fase werd een uitgebreide evaluatie van de chemische veiligheid en beveiliging in Oekraïne („de uitgebreide evaluatie”) uitgevoerd door internationale deskundigen. In de uitgebreide evaluatie is onder meer het volgende onderzocht: het algemene beleid inzake chemische veiligheid en beveiliging in Oekraïne, de veiligheid en beveiliging van het vervoer van gevaarlijke chemische stoffen, de infrastructuur en de technische capaciteiten voor de analyse van gevaarlijke chemische stoffen, de grens- en douanecontrole van het vervoer van gevaarlijke chemische stoffen, en de veiligheid en beveiliging van de vervaardiging, opslag en gebruik van chemische stoffen door de nationale industrie.

Als uitvloeisel hiervan heeft de OVSE drie projecten uitgestippeld met het oog op de ondersteuning van het ICSSP in Oekraïne. Zij zijn ontwikkeld in samenwerking met de bevoegde Oekraïense instanties. Alle projecten worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van het plan voor de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds („de associatieovereenkomst”).

2. Doelstellingen

De algemene doelstelling van dit besluit is steun verlenen aan OVSE-projecten ter versterking van de chemische veiligheid en beveiliging in Oekraïne in overeenstemming met Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad en de associatieovereenkomst, door middel van een aanzienlijke bijdrage aan het ICSSP in Oekraïne. Dit besluit is in het bijzonder gericht op het verminderen van de dreiging die uitgaat van de illegale handel van gecontroleerde en toxische chemische stoffen in het OVSE-gebied, met name in Oekraïne, met het oog op de bevordering van vrede en veiligheid in de buurlanden van de Unie.

3. Beschrijving van de projecten

3.1. Project 1: verbetering van het regelgevingssysteem inzake chemische veiligheid en beveiliging van Oekraïne

3.1.1. Doel van het project

— Betere wet- en regelgeving in Oekraïne over chemische veiligheid en beveiliging, als onderdeel van het ICSSP, in overeenstemming met de verplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad

3.1.2. Beschrijving van het project

— Met het oog op het ondersteunen van Oekraïense overheidsinstanties bij het aanpakken van de bedreigingen die uitgaan van het misbruik van toxische chemische stoffen, hebben de OVSE en de bevoegde instanties van Oekraïne vastgesteld welke vier prioritaire documenten met betrekking tot de verbetering van de wetgeving inzake de chemische veiligheid en beveiliging nodig zijn:

- technische verordening inzake het veilig beheer van chemische producten;
- technische verordening inzake de indeling en de etikettering van gevaarlijke chemische stoffen;
- wijzigingen van de wetgeving van Oekraïne inzake hoogrisico-inrichtingen;
- besluit van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake identificatie van en veiligheidsverklaringen betreffende hoogrisico-inrichtingen.

3.1.3. Verwachte resultaten van het project

- Het project zal de vier in punt 3.1.2 bedoelde documenten opleveren, die geïncorporeerd zullen worden in het wet- en regelgevingskader.

3.1.4. Begunstigden van het project

- Ministerie van Economische Ontwikkeling en Handel van Oekraïne
- De rampenbestrijdingsdienst van Oekraïne

3.2. Project 2: oprichting van een Oekraïens nationaal referentiecentrum om gecontroleerde en toxische chemische stoffen te identificeren

3.2.1. Doel van het project

- De Oekraïense autoriteiten zijn beter in staat toxische chemische stoffen en precursoren te identificeren en forensisch onderzoek naar misbruik uit te voeren, als onderdeel van het ICSSP, in overeenstemming met de verplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad.

3.2.2. Beschrijving van het project

- In overeenstemming met de aanbeveling van de uitgebreide evaluatie, die werd onderschreven door het Oekraïense ministerie van Volksgezondheid, kan een nationaal referentiecentrum worden opgericht, voortbouwend op het bestaande centrum voor onderzoek. Voor de laboratoria van dat centrum voor onderzoek is er echter geen grondslag in de regelgeving. Ook ontberen zij gestandaardiseerde operationele procedures voor het verlenen van diensten aan belanghebbende overheidsinstanties en organisaties in de particuliere sector, en specifieke chemische analyse-instrumenten met hoge resolutie voor nauwkeurige en betrouwbare opsporing en identificatie van gevaarlijke chemische stoffen. Het project zal derhalve bijdragen aan de totstandbrenging van een volledig functioneel nationaal referentiecentrum, met inbegrip van de aanschaf van chemische analyse-instrumenten met hoge resolutie en adequate opleiding van het laboratoriumpersoneel.

3.2.3. Verwachte resultaten van het project

- Het nationaal referentiecentrum voor de identificatie van gecontroleerde en toxische chemische stoffen wordt opgericht en geïntegreerd in nationale en internationale systemen voor de aanpak van chemische bedreigingen.
- Het centrum voor onderzoek krijgt betere laboratoriumapparatuur.
- Het nationaal referentiecentrum wordt opgenomen in het internationale kader.
- Opgeleid laboratoriumpersoneel.

3.2.4. Begunstigden van het project

- Ministerie van Volksgezondheid van Oekraïne

3.3. Project 3: versterking van de controle op grensoverschrijdende overbrenging van gecontroleerde en toxische chemische stoffen

3.3.1. Doel van het project

- Betere grenscontroles en controle van doorgevoerde chemische stoffen in Oekraïne, in overeenstemming met de verplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad

3.3.2. Beschrijving van het project

- Uit de uitgebreide evaluatie bleek dat er behoefte is aan versterking van de interne controles van grensoverschrijdend verkeer van toxische chemische stoffen en versterking van de nationale capaciteiten op dat gebied. Het project heeft dan ook als doel formele nationale opleidingssystemen in te stellen en de opleiders van de nationale grenswacht en de nationale belastingdienst van Oekraïne op te leiden in het opsporen en identificeren van gecontroleerde en toxische chemische stoffen die de staatsgrens van Oekraïne overschrijden. Het zal de Oekraïense autoriteiten toerusten met duurzame kennis en beste praktijken inzake procedures voor chemische veiligheid, beveiliging en crisisbeheersing met betrekking tot gecontroleerde en toxische chemische stoffen via de ontwikkeling van nationale gestandaardiseerde operationele procedures die zijn geharmoniseerd met die van de Unie, de vaststelling van internationale normen en praktijken op dat gebied, alsook het houden van tabletop-oefeningen en veldoefeningen aan de grens enz. Het project zal ook bijdragen aan de verbetering van de exportcontrole door de handhaving van de Uniecontrolelijst van producten voor tweeverlei gebruik door Oekraïense douaneautoriteiten.

- Besloten werd dat de volgende gebieden voor steun in aanmerking komen:
 - analyse en controle van doorgevoerde chemische stoffen;
 - grenscontrole en illegale handel;
 - educatie en bewustmaking;
 - invoering van de nodige administratieve en operationele voorschriften in verband met chemische veiligheid en beveiliging;
 - spoedhulp bij ongevallen bij de doorvoer.

3.3.3. Verwachte resultaten van het project

- Volledig uitgewerkte nationale opleidingsprogramma's voor de nationale belastingdienst en de nationale grenswacht van Oekraïne inzake procedures voor chemische veiligheid, beveiliging en crisisbeheersing met betrekking tot grensoverschrijdende overbrenging van gecontroleerde en gevaarlijke chemische stoffen via grensdoorlaatposten, zeehavens en luchthavens
- Opgeleid personeel, met inbegrip van nationale opleiders van de nationale belastingdienst van Oekraïne, de nationale grenswacht van Oekraïne, alsook de vervoersautoriteiten, op regelgevend, bestuurlijk en operationeel niveau
- Versterkte exportcontrole en handhavingscapaciteit voor de controle van grensoverschrijdende overbrenging van gecontroleerde en gevaarlijke chemische stoffen via grensdoorlaatposten, zeehavens en luchthavens

3.3.4. Begunstigden van het project

- Nationale belastingdienst van Oekraïne
- Nationale grenswacht van Oekraïne

4. Administratieve ondersteuning voor de uitvoering van de projecten

Specifiek personeel in het OVSE-secretariaat en in het kantoor van de projectcoördinator van de OVSE in Oekraïne zal de tenuitvoerlegging van de in punt 3 vermelde projectactiviteiten coördineren en beheren, met het oog op het nader ontwikkelen van het kader voor samenwerking tussen de Oekraïense partners, onder meer via de ontwikkeling van relevante nieuwe projectvoorstellen en nationale maatregelen.

Het ondersteunend personeel zal de volgende taken uitvoeren:

- het managen van projecten in alle fasen van de projectcyclus;
- het uitvoeren van dagelijkse financiële controle van de projecten;
- het bieden van technische en juridische deskundigheid, het ondersteunen van grotere aankopen, het betrekken van andere internationale organisaties, het uitvoeren van kwaliteitsborging en kwaliteitscontrole van de resultaten van de goedgekeurde projecten, het rapporteren aan de Unie over alle activiteiten van het ICSSP;
- het ondersteunen van de Oekraïense autoriteiten bij de uitwerking van nieuwe nationale maatregelen in het kader van het ICSSP in overeenstemming met Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veilighedsraad.

5. Looptijd

De totale looptijd van de projecten wordt op 36 maanden geraamd.

6. Technische uitvoeringsinstantie

De technische uitvoering van dit besluit zal worden toevertrouwd aan het OVSE-secretariaat. Het OVSE-secretariaat zal de activiteiten in het kader van dit besluit uitvoeren in samenwerking met andere internationale organisaties en agentschappen, in het bijzonder om te zorgen voor doeltreffende synergieën en om te vermijden dat dubbel werk wordt verricht met de activiteiten van de Organisatie voor het Verbod van Chemische Wapens, in samenhang met het Verdrag inzake chemische wapens.

7. Verslaglegging

Het OVSE-secretariaat zal regelmatig, en tevens na afloop van elk van de beschreven activiteiten, een verslag opstellen. De verslagen moeten uiterlijk zes weken na afloop van de betrokken activiteiten bij de Unie worden ingediend.

8. Stuurcomité

Het stuurcomité voor deze projecten bestaat uit een vertegenwoordiger van de hoge vertegenwoordiger en een vertegenwoordiger van het uitvoeringsorgaan vermeld in punt 6 van deze bijlage. Het stuurcomité zal de uitvoering van dit besluit regelmatig evalueren, ten minste elk half jaar, ook met behulp van elektronische communicatiemiddelen.

De totale kosten van de projecten bedragen 1 431 156,90 EUR.

9. Totale geraamde kosten van de projecten en financiële bijdrage van de Unie

De totale kosten van de projecten bedragen 1 431 156,90 EUR.
